

Esiopetuksen järjestäminen lukuvuonna 2024–2025

Sivistyslautakunta 14.12.2023 § 67
1404/12.05.00.01/2023

Esiopetuksen järjestämistä ohjaava lainsäädäntö

Esiopetuksen järjestämisestä säädetään perusopetuslain 4 §:ssä. Kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta sekä oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta. Lisäksi kunta on velvollinen järjestämään oppivelvollisuuden alkamisvuonna esiopetusta 25 §:n 2 momentissa tarkoitetun pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä oleville lapsille ja niille lapsille, jotka 27 §:n mukaisesti aloittavat perusopetuksen vuotta säädettyä myöhemmin.

Perusopetuslain 6 §:n mukaan opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämipaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Esiopetusta järjestettäessä tulee lisäksi ottaa huomioon, että opetukseen osallistuvilla lapsilla on mahdollisuus käyttää varhaiskasvatuspalveluita.

Esiopetuksen järjestämipaikkojen valmistelu

Nurmijärvellä esiopetus järjestetään kunnallisena palveluna. Esiopetuksen järjestämisestä vastaa ja sitä hallinnoi kunnan varhaiskasvatuspalvelut.

Valtuuston 15.11.2023 (§ 72) päätöksen mukaisesti alkuluokkatoiminnasta luovutaan valtuuston 14.6.2023 (§ 96) tehdyn Nuuka-linjauksen ja sivistyslautakunnan kokouksen 10.10.2023 (52 §) esittelytekstissä esitetyn aikataulun ja suunnitelman mukaisesti lukuvuoden 2025–2026 loppuun mennessä. Vaikutusten ennakoarvioinnin mukaisesti alkuluokkatoiminnan luopumisen yhteydessä kestävä kasvun ohjelman mukaista taloudellista säästöä saadaan syntymään siten, että esiopetusta ei järjestetä kaikissa yksiköissä. Lukuvuodesta 2024–2025 alkaen esioppilaat pyritään sijoittamaan siten, että muodostuu varhaiskasvatuslain mukaisia kolmen kasvattajan ryhmiä ja henkilöstöresurssit ovat näin tehokkaasti käytössä.

Valtuuston 15.11.2023 (§ 72) päätöksen mukaisesti toteutettava alkuluokkatoiminnasta luopuminen vaikuttaa siten, että esiopetuksen järjestäminen päättyy seuraavissa yksiköissä lukuvuoden 2024–2025 alussa: Vendlaskolan sekä Valkjärven, Metsäkylän, Karhunkorven ja Palojoen koulut. Näiden koulujen tulevien alkuopetuksen oppilaiden esiopetus järjestetään mahdollisuuksien mukaan sijainniltaan parhaassa mahdollisessa esiopetusyksikössä. Lapselle osoitettu esiopetuspaikka ei määrittele lapsen tulevaa koulua.

Esiopetuspaikkojen tarvetta on NUUKA-valmistelutyön yhteydessä arvioitu varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tulosalueiden yhteistyönä. Valtuuston 15.11.2023 päätöksen jälkeen varhaiskasvatuspalveluiden palvelutoiminnan suunnittelijoiden, palvelupäälliköiden sekä päiväkodin johtajien yhteistyönä on valmisteltu esitys esiopetuksen järjestämipaikoista lukuvuodelle 2024–2025.

Nurmijärven kunnan väestötietojen mukaisesti lasten määrä on vähentymässä ikäluokittain tarkastellessa. Näin ollen myös esioppilaiden määrä on lukuvuodesta 2022–2023 alkaen merkittävästi vähentynyt. Väestötietoihin perustuvan laskennan mukaan esiopetukseen lukuvuoden 2024–2025 aikana osallistuvia lapsia Nurmijärvellä asuu marraskuussa 2023 yhteensä 467. Lasten kokonaismäärä lukuvuoteen 2023–2024 verrattuna vähenee noin 11 % (55 lasta). Lukuvuodesta 2022–2023 lukuvuoteen 2023–2024 esioppilaiden määrä väheni noin 12 % (72 lasta).

Lukuvuonna 2024–2025 esiopetusta esitetään järjestettäväksi 12 päiväkodissa siten, että osa varhaiskasvatuksen esiopetusryhmistä toimii 6 koulun tiloissa. Lisäksi Lukkarin ja Maaniitun kouluilla toimivat esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen järjestämisen toimipaikat (liite). Esiopetusryhmien suunnittelussa lähtökohtana on tilojen tehokas ja tarkoituksenmukainen käyttö, esiopetuksen ja varhaiskasvatuspalveluiden yhteensovittaminen sekä esiopetuksen järjestämistä tukevan ja oppimisen kannalta toimivan kokoisten lapsiryhmien muodostaminen. Tarvittaessa esiopetusryhmiin sijoitetaan myös nuorempia lapsia, mikäli ryhmäkoko jää lakisääteistä mitoitusta pienemmäksi tai kesken lukuvuoden on tarve lisätä kyseisessä toimipaikassa varhaiskasvatuspaikkojen määrää.

Tarvittaessa lapsen erityisen tuen tai pidennetyn oppivelvollisuuden päätöksen mukaisesti esiopetusta järjestetään lisäksi seuraavissa päiväkodeissa: Sorvankaaren päiväkotiki, Tornitien päiväkotiki, Isosuon päiväkotiki, Mäntysalon päiväkotiki sekä Tähtärinteen päiväkotiki. Vuorohoitoa tarvitsevien lasten esiopetus järjestetään samalla periaatteella kuin muilla saman asuinalueen lapsilla lukuvuonna 2024–2025.

Esiopetukseen lukuvuodelle 2024–2025 ilmoittaudutaan Nurmijärvellä 15.1. – 22.1.2024 välisenä aikana. Ilmoittautumisen jälkeen kunta osoittaa lapsen esiopetuspaikan. Esiopetuspäätökset näkyvät huoltajilla viikon 11 loppuun mennessä Wilmassa.

Esiopetusryhmien minimikoon määrittely

Opetus- ja kulttuuriministeriö on vuonna 2000 antanut suosituksen koulussa annettavan esiopetuksen ryhmäkoosta. Sen mukaisesti perusopetuslain mukaisesti järjestetyssä yhden opettajan esiopetusryhmässä saa olla enintään 13 lasta tai 20 lasta, jos ryhmässä on toinen koulutettu aikuinen. Suositus ei ole oikeudellisesti velvoittava. Päiväkodeissa järjestettävään esiopetukseen sovelletaan varhaiskasvatuslain säädöksiä ryhmäkoosta ja henkilöstömitoituksesta.

Nurmijärvellä esiopetusryhmän muodostamiseen esitetään seuraavia periaatteita:

- Kunnallisissa suomenkielisissä varhaiskasvatuksen toimipaikoissa esiopetusryhmä voidaan muodostaa sivistyslautakunnan päätöksen mukaisesti, mikäli ryhmässä on vähintään kolmetoista (13) esiopetusikäistä lasta. Minimikoko ei koske ruotsinkielisen esiopetuksen järjestämistä.
- Esiopetusikäisellä lapsella tulee olla mahdollisuus osallistua sekä esiopetukseen että täydentävään varhaiskasvatukseen samassa varhaiskasvatuksen toimipaikassa.
- Erityistä tukea tarvitsevien lasten osalta esiopetus järjestetään tuen päätöksen mukaisesti tarvittaessa pienennetyissä ryhmissä, jolloin ryhmän minimikoko ei säätele kyseisen lapsen esiopetuksen järjestämisaikaa.

Vaikutusten arviointi

Esiopetus perustuu ryhmämuotoiseen toimintaan, jolloin esiopetusryhmät muodostetaan niin, että vertaisoppiminen samanikäisten lasten kanssa mahdollistuu. Esioppilaista 80–85 % osallistuu vuosittain myös esiopetusta täydentävään varhaiskasvatukseen, jolloin lapsen eheän päivän mahdollistamiseksi on tärkeää järjestää esiopetus ja täydentävä varhaiskasvatus samassa toimipaikassa. Tällöin varhaiskasvatuslain mukaisesti noudatetaan henkilöstömäärän suhdelukuja suhteessa lapsimäärään. Lisäksi esioppilaiden osalta vähennetään siirtymien määrää.

Valtuuston 15.11.2023 (§ 72) NUUKA-päätösten mukaisesti Vendlaskolanin sekä Valkjärven, Metsäkylän, Karhunkorven ja Palojoen koulujen esioppilaat siirtyvät esiopetusvuodeksi sijainniltaan parhaaseen mahdolliseen esiopetusyksikköön. Kyseisten yksiköiden pienistä esioppilasmäärästä johtuen järjestelyllä mahdollistetaan esiopetuksen ja täydentävän varhaiskasvatuksen järjestäminen jatkossa samassa toimipaikassa. Palvelun järjestäminen mahdollistaa jatkossa perheille tasavertaisen mahdollisuuden esiopetusikäisen lapsen hoidon järjestämiseen klo 6–18 välillä. Kyseisten koulujen esioppilaiden siirtyminen toiseen yksikköön saattaa lisätä koulukuljetusten kustannuksia niiden esioppilaiden osalta, jotka eivät osallistu täydentävään

varhaiskasvatukseen. Lisäksi kyseisten koulujen esiopetusta koskevilla järjestelyillä NUUKA-päätösten vaatimusten mukaisesti vähennetään merkittävästi alkuluokkatoiminnassa ollutta henkilöstöresurssia.

Nurmijärven kunnan voimassa olevan hallintosäännön mukaan sivistyslautakunta vastaa esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen järjestämisestä. Sivistyslautakunnalle esitetään päätettäväksi, että lukuvuonna 2024–2025 esiopetusta tarjotaan liitteen mukaisissa esiopetuksen järjestämispaikoissa sekä esiopetusryhmien minimikoko määritellään esityksen mukaisesti.

Esittelijä

Sivistysjohtaja

Esitys

Sivistyslautakunta päättää

1. että esiopetusta järjestetään lukuvuonna 2024–2025 liitteen mukaisissa kunnallisissa varhaiskasvatusyksiköissä
2. esiopetusryhmän minimikoon määrittelystä esityksen mukaisesti.

Valmistelija

Varhaiskasvatuspäällikkö Marianna Kokko puh. 040 317 2201

Asian käsittely

Lautakunnan jäsen Otto Suhonen teki esittelijän esitykseen seuraavan lisäyksen:

Sivistyslautakunta päättää, että esiopetuksen järjestämiseen lukuvuoden 2024–2025 alusta tehtävien muutosten toteutuneet kustannusvaikutukset tuodaan lautakunnalle tiedoksi vuoden 2024 loppuun mennessä.

Puheenjohtaja tiedusteli voiko lautakunta olla lisäsesityksestä yksimielinen. Puheenjohtaja totesi lautakunnan yksimieliseksi.

Päätös

Sivistyslautakunta päätti

1. että esiopetusta järjestetään lukuvuonna 2024–2025 liitteen mukaisissa kunnallisissa varhaiskasvatusyksiköissä
2. esiopetusryhmän minimikoon määrittelystä esityksen mukaisesti
3. että esiopetuksen järjestämiseen lukuvuoden 2024–2025 alusta tehtävien muutosten toteutuneet kustannusvaikutukset tuodaan lautakunnalle tiedoksi vuoden 2024 loppuun mennessä.